

PLÁN RODOVEJ ROVNOSTI: UMB AKO DOBRÉ PRACOVNÉ MIESTO PRE VŠETKÝCH

**5 kľúčových oblastí, 10 cieľov a 15 aktivít pre tvorbu
politiky a stratégie rodovej rovnosti na UMB**

Gestor: prof. PhDr. Peter Terem, PhD.
prorektor pre vedu a výskum

Schválil: doc. Ing. Vladimír Hiadlovský, PhD.
rektor UMB

REK/87/2021/109-SR

REK/4291/2021

Banská Bystrica 13.12.2021

Úvod

Plán rodovej rovnosti na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici (ďalej len UMB) je prvou internou inštitucionálnou stratégiou v tejto oblasti. Plán sa odvíja od Akčného plánu v rámci Human Resources Strategy for Researchers (HRS4R) a značky HR Excellence in Research, ktorú UMB získala ako prvá vzdelávacia a výskumná inštitúcia v Slovenskej republike v decembri 2018. V Akčnom pláne HR Excellence in Research sa univerzita zaviazala k vytvoreniu svojho prvého plánu rodovej rovnosti (Gender Equality Plan – GEP). V priebehu jeho prípravy vošla do platnosti požiadavka Európskej komisie, podľa ktorej všetky inštitúcie žiadajúce o financovanie výskumu v rámci programu Horizont Európa (HEU) sú povinné od 1. januára 2022 preukázať existenciu Plánu rodovej rovnosti. UMB prostredníctvom Pracovnej skupiny pre rodovú rovnosť pripravila návrh Plánu rodovej rovnosti na roky 2022 – 2023 ako flexibilný nástroj s odporúčaniami stimulujúcimi rodovo uvedomelú organizačnú kultúru. Po tomto období sa plán vyhodnotí a navrhne sa plán na ďalšie roky.

Plán rodovej rovnosti vznikol v súlade s poslaním UMB vyjadreným v Dlhodobom zámere UMB na roky 2021-2026: vytvárať a šíriť poznanie, ktoré chráni, posilňuje a rozvíja demokratické a humanistické hodnoty a prispieva k riešeniu spoločenských výziev v 21. storočí. Pri napĺňaní tohto poslania chce byť univerzita otvorenou a dynamickou inštitúciou, ktorá poskytuje vzdelanie, rozvíja vedu, výskum, inovácie, kultúru a umenie, rešpektujúc základné hodnoty demokracie, princípov právneho štátu, dodržiavania ľudských práv a udržateľného rozvoja, posilňujúc princípy diverzity, rovnosti, inklúzie, nediskriminácie, rešpektu, transparentnosti a otvorenej komunikácie.

Pracovná skupina pre
rodovú rovnosť na
UMB

2022 – 2023

KONTAKTY:

[alexandra.bitusikova](mailto:alexandra.bitusikova@umb.sk)

[@umb.sk](https://www.instagram.com/umb.sk)

5 kľúčových oblastí:

1. Orgány akademickej samosprávy (kľúčoví aktéri/ky).
2. Ľudské zdroje: rodová rovnosť v orgánoch a komisiách UMB, náboře/prijímaní a kariérom postupe.
3. Zosúlaďovanie pracovného a osobného života a organizačná kultúra.
4. Integrácia rodovej dimenzie do výskumu a vzdelávania.
5. Zvyšovanie povedomia o rodovo podmienenom násilí, vrátane sexuálneho obťažovania.

10 cieľov:

1. Vytvorenie štruktúr: Komisia pre rodovú rovnosť UMB (so zastúpením všetkých fakúlt a zložiek) a pozície experta/ky pre rodovú rovnosť.
2. Vytvorenie webovej stránky (v rámci umb.sk) s cieľom osvety a zvyšovania povedomia o problematike.
3. Každoročný zber rodovo-citlivých štatistických dát pre potreby výročných správ.
4. Zvýšenie povedomia o rodovej rovnosti vo vede a výskume pre rôzne segmenty akademickej obce.
5. Monitoring rodového vyváženia v orgánoch a komisiách UMB.
6. Predstavenie inštitútu (peer) mentoringu pre mladé vedkyne a vedcov a podpora rolových modelov.
7. Zavedenie nástrojov pre zosúlaďovanie pracovného a osobného života a inkluzívne pracovné prostredie.
8. Zvýšenie povedomia o integrácii aspektov rodu a pohlavia do vedy a výskumu vrátane potreby rodového vyváženia výskumných tímov.
9. Zvýšenie povedomia o integrácii aspektov rodu a pohlavia do vzdelávacieho procesu a učebných plánov.
10. Zvýšenie povedomia o rodovo podmienenom násilí, vrátane sexuálneho obťažovania a zavedenie nástrojov riešenia.

15 aktivít:

1. Nominácia a výber fakultných koordinátorov/iek z radov akademického personálu do Komisie pre rodovú rovnosť UMB.
 - a. Termín: jún 2022
 - b. Zodpovední: dekan/ky a prodekan/ky pre vedu a výskum
 - c. Indikátory: ukončený výber fakultných koordinátorov/iek
2. Zriadenie Komisie pre rodovú rovnosť UMB, kde budú mať zastúpenie všetky fakulty a zložky UMB.
 - a. Termín: jún 2022
 - b. Zodpovedný: prorektor/ka pre vedu a výskum
 - c. Indikátory: Komisia pre rodovú rovnosť, schválená vedením UMB
3. Zriadenie pozície koordinátorky/a pre rodovú rovnosť (resp. pre Human Resources Strategy for Researchers - HRS4R a rodovú rovnosť) na Rektoráte UMB.
 - a. Termín: jún 2022
 - b. Zodpovedný: rektor/ka UMB
 - c. Indikátory: zriadenie a obsadenie pozície v rámci štruktúry Rektorátu UMB
4. Vytvorenie webovej stránky (v rámci umb.sk) s cieľom prinášať informácie o rodovej rovnosti vo vede, výskume a vzdelávaní; odporúčaní o integrácii rodovej dimenzie do vedy, výskumu a vzdelávania; propagácii úspešných vedkýň a VŠ učiteliek; školeniach rodovej rovnosti a pod.
 - a. Termín: jún 2022
 - b. Zodpovední: prorektor/ka pre vedu a výskum, UCMP (IT oddelenie)
 - c. Indikátory: zriadenie webovej stránky a min. 10 postov ročne
5. Vytvorenie informačnej brožúry (handbook) o rodovej rovnosti vo vede, výskume a vzdelávaní.
 - a. Termín: december 2022
 - b. Zodpovední: prorektor/ka pre vedu a výskum, koordinátor/ka pre rodovú rovnosť
 - c. Indikátory: informačný materiál o rodovej rovnosti vo vede, výskume a vzdelávaní

6. Vypracovanie metodického pokynu, zohľadňujúceho špecifiká fakúlt a ostatných zložiek UMB o zbere rodovo-citlivých štatistických dát pre potreby výročných správ UMB.
 - a. Termín: december 2022
 - b. Zodpovední: prorektor/ka pre vedu a výskum, prodekani/ky pre vedu a výskum/ pedagogickú činnosť, koordinátor/ka pre rodovú rovnosť
 - c. Indikátory: metodický pokyn pre zber rodovo-citlivých dát
7. Vypracovanie pravidelnej výročnej správy o stave rodovej rovnosti vo vede, výskume a vzdelávaní na UMB.
 - a. Termín: január – február 2023
 - b. Zodpovední: prorektor/ka pre vedu a výskum, koordinátor/ka pre rodovú rovnosť
 - c. Indikátory: výročná správa o rodovej rovnosti
8. Organizácia špecializovaného školenia pre personálne oddelenia rektorátu a fakúlt UMB ohľadne výberových konaní.
 - a. Termín: október-november každoročne
 - b. Zodpovední: prorektor/prorektorka pre vedu a výskum, koordinátor/ka pre rodovú rovnosť
 - c. Indikátory: 1 školenie za rok
9. Zavedenie inštitútu (peer) mentoringu pre mladé vedkyne a vedcov, podpora rolových modelov.
 - a. Termín: december 2023
 - b. Zodpovední: prorektor/ka pre vedu a výskum, koordinátor/ka pre rodovú rovnosť
 - c. Indikátory: minimálne 1 mentoring ročne
10. Vytvorenie podporného prostredia pre zosúladovanie pracovného a osobného života a inkluzívne pracovné prostredie (podpora flexibilného pracovného času, plán zriadenia univerzitnej škôlky, podpora nových foriem práce s cieľom zvýšiť kvalitu zamestnania pre ženy a mužov, ktoré im umožnia kombinovať profesionálny, rodinný a súkromný život).
 - a. Termín: priebežne
 - b. Zodpovedný: rektor/ka UMB
 - c. Indikátory: kolektívna zmluva; univerzitná smernica/regulácia deklarujúca možnosť flexibilného pracovného času

11. Podpora zamestnancov/kýň pri ich povinnosti starostlivosti o deti a iných príbuzných.
 - a. Termín: december 2023
 - b. Zodpovední: rektor/ka UMB, koordinátor/ka pre rodovú rovnosť, vedúca/vedúci Odborového zväzu UMB
 - c. Indikátory: kolektívna zmluva; univerzitná škôlka pre deti

12. Zvýšenie povedomia o integrácii aspektov rodu a pohlavia do vedy a výskumu, vrátane potreby rodového vyváženía výskumných tímov.
 - a. Termín: december 2022
 - b. Zodpovední: rektor/ka UMB, prorektor/ka pre vedu a výskum
 - c. Indikátory: informačný materiál na webovej stránke o rodovej rovnosti; webinára pre akademický personál UMB, ako aj doktorandov/ky UMB (min. 1 webinár ročne)

13. Zvýšenie povedomia o integrácii aspektov rodu a pohlavia do vzdelávacieho procesu a učebných plánov.
 - a. Termín: december 2022
 - b. Zodpovední: rektor/ka UMB, prorektor/ka pre vedu a výskum, prorektor/ka pre pedagogickú činnosť
 - c. Indikátory: informačný materiál na webovej stránke o rodovej rovnosti; webinára pre akademický personál UMB, ako aj doktorandov/ky UMB (min. 1 webinár ročne)

14. Zvyšovanie povedomia o rodovo podmienenom násilí, vrátane sexuálneho obťažovania.
 - a. Termín: priebežne
 - b. Zodpovední: rektor/ka UMB, koordinátor/ka pre rodovú rovnosť; Etická komisia UMB a fakultné etické komisie
 - c. Indikátory: informačný materiál o rodovo podmienenom násilí, vrátane sexuálneho obťažovania, zverejnený na webovej stránke; webinára k danej téme (min. 1 webinár ročne)

15. Zavedenie mechanizmov riešenia v prípade rodovo podmieneného násilia, vrátane sexuálneho obťažovania: zriadenie Univerzitného poradenského a podporného centra UMB (UPPC).
 - a. Termín: jún 2022
 - b. Zodpovední: rektor/ka UMB, koordinátor/ka UPPC
 - c. Indikátory: webová stránka a oficiálne sfunkčnenie UPPC